

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky Libor Ovečka

Autor/autorka práce: Kamil Kozelský
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: Morální aspekty v příběhu první knihy Letopisů Narnie: Lev, čarodějnice a skříň. Pokus o pohled narativní etiky
Vedoucí práce: Jaroslav Lorman
Rozsah práce: 95429 znaků, 57 stran

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☐	☒
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☐	☒
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☐	☒
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☐	☒
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☐	☒

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Autor práce pojednává o Letopisech Narnie a o křesťanské, resp. katolické morálce, a shledává mnoho podobností a paralel.

Práce je však pojata metodicky nesprávně, autor se nedrží ujasněného metodického postupu. Bylo možno analyzovat morální či mravní aspekty Letopisů a pak si položit otázku, do jaké míry odrážejí křesťanskou (či katolickou?) morální teologii, ne však do jaké míry odrážejí dojem o ní, který autor má.

Obtíž je už v samotném podtitulu práce (Pokus o pohled narativní etiky). Práce není pohledem narativní etiky, nýbrž pohledem na narativní etiku. Narativní etika je legitimní etický přístup, nelze však pojednávat o ní narativním způsobem. Vysvětlení, co to je narativní etika, ovšem v práci schází. Rovněž postrádáme rozlišení vyprávění pohádkového příběhu s teologickým obsahem a sdělení Písma s teologickým obsahem. V čem je rozdíl těchto dvou žánrů?

Práce chce sledovat morální aspekty v příběhu Letopisů Narnie. Jak se ukáže, má autor na mysli některé aspekty morálky křesťanské, jež však není blíže vymezena. Morální systémy jsou různé. Dalo by se proto předpokládat, že autor blíže vymezí, co má na mysli křesťanskou morálkou.

Na s. 31 čteme jisté vymezení: spojení člověka s Kristem a naplňování jeho „výroků o soli, která nesmí pozbyť chuti, a lampě, jež má svítit všem v domě“. Toto vymezení je sice nápadité, ale je nutno je považovat za nedostatečné.

Dále na téže straně nacházíme konstatování, že mezi konstituční prvky křesťanství patří teologické ctnosti, jež jsou „nám darovány a ponechány k našemu dalšímu rozvoji“. Dále je křesťanská morálka vymezena prostřednictvím kardinálních ctností, jež ovšem nejsou vymezením křesťanským, a prostřednictvím optio fundamentalis pro dobro. Lze však toto považovat za vymezení křesťanské morálky?

Skrytě je v práci vyjádřen důvod, proč člověk přijímá mravní řád. Co je jím? Není právě toto potřebným vymezením?

Autor nemá dostatečný odstup ani od Letopisů Narnie ani od křesťanských dokumentů, aby je mohl zhodnotit a porovnat. Je nadšen Letopisy, ve kterých vidí odraz křesťanského mravního/morálního poselství, a totéž předpokládá u čtenáře své práce. Jestliže ovšem ten nebude sdílet jeho emocionální prožitek, zůstane mu práce nesrozumitelnou.

Místo toho, abychom v práci našli ujasněnou koncepci křesťanské morálky, setkáváme se s neustálým moralizováním. Autor předpokládá, že čtenář je stejného názoru na křesťanské mravní poselství, jako on, a neustále ho k tomu pobízí. Např. na s. 49 říká: „I my máme žít naše životy s důvěrou ve Spasitele, s důvěrou, že On je Bůh s námi.“ (Srov. Mt 1,23) To je výzva, která bezpochyby patří do katecheze, avšak ne do odborné práce. V ní by mohla být uvedena jen jako příklad v metodickém pojednání o katechezi, ale ne v teoretickém porovnání Letopisů Narnie a křesťanského mravního poselství.

Text pokračuje na s. 50: „Nelze se vzdávat a propadat pesimismu, když máme pocit, že Bůh nic nedělá. Náš boj bude vítězný, protože platí, co napsal sv. Pavel bratřím do Tesaloniky: „Ale Pán je věrný; on vás posílí a ochrání od zlého.““ (2Te 3,3) To může být velkým povzbuzením pro toho, kdo se ztotožňuje s vírou autora práce, avšak zůstává to nesrozumitelné nebo nepřijatelné pro toho, kdo jeho víru nesdílí. Argumenty bakalářské práce však musí být rozumově obhajitelné, nestačí, aby korespondovaly s něčí vírou. Bakalářská práce musí být prací argumentačně podloženou, nestačí, aby byla jen duchovním povzbuzením.

Vyvrcholení autorova parenetického přístupu nacházíme na s. 52 v posledním odstavci. „To platí i pro nás“ je důležitá výzva, ale z hlediska bakalářské práce bezcenná.

Nápadné je, že autor neshledává na Lewisově díle žádnou stinnou stránku, a ta bezpochyby existuje. V čem spočívá?

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Lewis byl příslušníkem anglikánské církve. Jak se liší či lišilo pojetí morálky od morálky v katolickém smyslu?

Je jistě rozdíl mezi osobní zbožností a moralitou na jedné straně a veřejnou mravností na druhé. V čem spočívá?

Co je křesťanské morální specifikum? Vyjádřete se k následujícímu vymezení: Specifickým přínosem křesťanské etiky není, zda určitá norma platí, nýbrž schopnost zodpovědně se rozhodovat, a to s vědomím nároku, který na člověka klade fakt, že je součástí Božího stvoření a subjektem stojícím před Bohem, Božím dítětem.

Doporučení práce k obhajobě	nedoporučuji
------------------------------------	---------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 11.1.2016

Podpis: